

UTILITARISME I EGOISME

Un malentès típic en les crítiques a l'utilitarisme és el de confondre el criteri ètic utilitarista (la felicitat agregativa de la comunitat) amb el criteri egoista (la felicitat de l'individu que actua. Tots els utilitaristes clàssics van protestar contra aquesta comprensió deformada de la teoria. Al seu *Utilitarianism*, John Stuart MILL precisà ben clarament que: “la felicitat que constitueix el criteri utilitarista del que està bé, no és la felicitat de l'individu que actua sinó la de tots els qui estan concernits”.

Sidgwick a *The Methods of Ethics* va proposar diferenciar entre “Hedonisme Egoista” i “Hedonisme Universalista”, i afegia: “com que aquest segon mètode, tal com ha estat ensenyat per Bentham i els seus deixebles, i és el que s'entén generalment per “Utilitarisme”, restringiré sempre l'ús d'aquest mot a aquest significat. [*I shall always restrict that word to this signification*].

L'utilitarisme no suposa que cadascú hagi de buscar la seva pròpia felicitat, sinó que cadascú ha de buscar la felicitat de tots. No hi ha, doncs, dues finalitats, una de comunitària (que seria l'objecte de la legislació) i una altra de particular, pròpia de l'individu privat, que seria el benestar individual, sinó només una. Tothom, i no només els funcionaris públics, ha de cercar “el benestar de tots”. Òbviament, com a pensament liberal, l'utilitarisme defensa que és la iniciativa privada (la beneficència, la lliure decisió dels particulars) el millor motor del benestar públic, en la mesura que l'Estat liberal és “estat mínim”, però això no significa que el liberalisme –ni l'utilitarisme– neuguin el paper de l'Estat com a promotor quan no hi ha iniciativa privada.

Al seu *Article on Utilitarianism* (Clarendon – Oxford U. P. 1992, p.291), Bentham diu:

“La més gran felicitat per al més gran nombre”...fou proposat com a principi ... de tota legislació, així com de totes les regles i preceptes destinats a guiar la conducta humana en la vida privada ... és una direcció que indica el camí més apropiat a seguir en cada ocasió, en públic com en privat; una finalitat que ha de perseguir cada individu, tant si actua a títol individual i privat, com si ho fa en tant que membre de la comunitat”.

Són tots els éssers dotats de sensibilitat els concernits per l'acció i, per tant, els que han de ser inclosos en un càlcul utilitarista.